

Regulativ og redegørelse for Hestetangs Å og Fiskebæk å

Indholdsfortegnelse

1. REGULATIV FOR HESTETANGS Å OG FISKEBÆK Å	5
1.1. Grundlaget for regulativet.....	5
1.2. Betegnelse af vandløbet.....	6
1.3. Vandløbets vandføringsevne -tværsnitsareal.....	7
1.3.1. Afmærkning og stationering.....	7
1.3.2. Vandløbets dimensioner	9
1.4. Registreringer	10
1.4.1. Broer, overkørsler og rørlægninger	10
1.4.2. Øvrige bygværker.....	11
1.4.3. Placering af dræn spildevandsudløb m.m.....	11
1.4.4. Kabler og ledninger.....	11
1.4.5. Beplantning	12
1.4.6. Bundforhold	12
1.4.7. Restaureringsforanstaltninger.....	12
1.5. Administrative bestemmelser	13
1.5.1. Administration.....	13
1.5.2. Bygværker	13
1.6. Bestemmelser om sejlads	14
1.7. Bredejerforhold	15
1.7.1. Bræmmer	15
1.7.2. Arbejdsbælter	15
1.7.3. Afgrænsning og hegning	15
1.7.4. Bortledning af vand.....	15
1.7.5. Regulering	16
1.7.6. Forurening	16
1.7.7. Naturbeskyttelse	16
1.7.8. Drænudløb og overkørsler.....	16
1.7.9. Beskadigelse og påbud	17
1.7.10. Beplantning	17
1.7.11. Fiskeredskaber.....	17
1.7.12. Overtrædelse.....	18
1.8. Vedligeholdelse	19
1.8.1. Grødeskæring	19
1.8.2. Oprensning	20
1.8.3. Bredvegetation	20
1.8.4. Skråningssikringer.....	21
1.8.5. Vedligeholdelsesarbejdets tilrettelæggelse.....	21
1.8.6. Grødeoptagningsplads	22
1.8.7. Klage over vedligeholdelsen	22
1.9. Tilsyn	23
1.10. Revision	23
1.11. Regulativets ikrafttræden.....	24
1.12. Oversigtskort over Hestetangs Å og Fiskebæk Å	25

2. REDEGØRELSE FOR REGULATIV	26
2.1. Indledning	26
2.2. Offentlig planlægning.....	27
2.2.1. Vandområdeplanen.....	27
2.2.2. A målsætning.....	27
2.2.3. B3 målsætning	28
2.2.4. Fysiske forhold	28
2.2.5. Vandløbsvedligeholdelsen.....	28
2.2.6. Spildevandsplanen.....	29
2.2.7. Naturbeskyttelse	29
2.2.8. Vandindvindingsplanlægning.....	30
2.2.9. Jordbrugsplanlægning.....	31
2.2.10. Råstofindvindingsplanlægning	31
2.3. Oplandet og vandløbets nuværende tilstand	32
2.4. Væsentlige ændringer i forhold til tidligere regulativ.....	33
2.4.1. Vandløbets dimensioner	33
2.4.2. Vedligeholdelse generelt	34
2.4.3. Grødeskæring	34
2.4.4. Slåning af bræmmer og skrån timer.....	35
2.4.5. Bræmmebredde.....	35
2.4.6. Drænudløb	35
2.4.7. Beplantning.....	36
2.4.8. Fiskeredskaber	36
2.5. Vurdering af de ændrede vedligeholdelsesbestemmelser	37
2.5.1. Afvandingsmæssige forhold.....	37
2.5.2. Miljømæssige forhold.....	37

1. Regulativ for Hestetangs Å og Fiskebæk Å

1.1. Grundlaget for regulativet

Hestetangs Å er optaget som amtsvandløb nr. 312 på strækningen fra matr.nr. 2g 165m øst for afløbet fra Bastrup Sø til udløbet i Farum Sø.

Fiskebæk Å er optaget som amtsvandløb nr. 308 på strækningen fra Farum Sø til udløbet i Furesø.

Regulativet er udarbejdet på grundlag af lov nr. 302 af 9. juni 1982 med senere ændringer samt Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 49 af 15. februar 1985 om bl.a. regulativer for offentlige vandløb.

Kendelse vedr. Hestetangs Å fra landvæsenskommissionen af 5. september 1866 og kendelse vedr. Fiskebæk Å af 2. juni 1860 er indarbejdet i regulativet.

Der er ved udarbejdelsen af regulativet taget hensyn til de overordnede retningslinier i vandområdeplanlægningen, vandindvindings-, fredningsplanlægningen m.m. Angående disse forhold henvises til den vedlagte redegørelse, bilag 1.

Hestetangs Å er opmålt i 1979. Der er for Fiskebæk Å foretaget en opmåling i 1983. Opmålingerne danner grundlag for dette regulativ.

Dette regulativ erstatter det hidtil gældende regulativ for Hestetangs Å af 14. oktober 1882 og Fællesregulativ for amtsvandløbene i Frederiksborg Amt af 28. marts 1989 for så vidt angår Hestetangs Å og Fiskebæk Å.

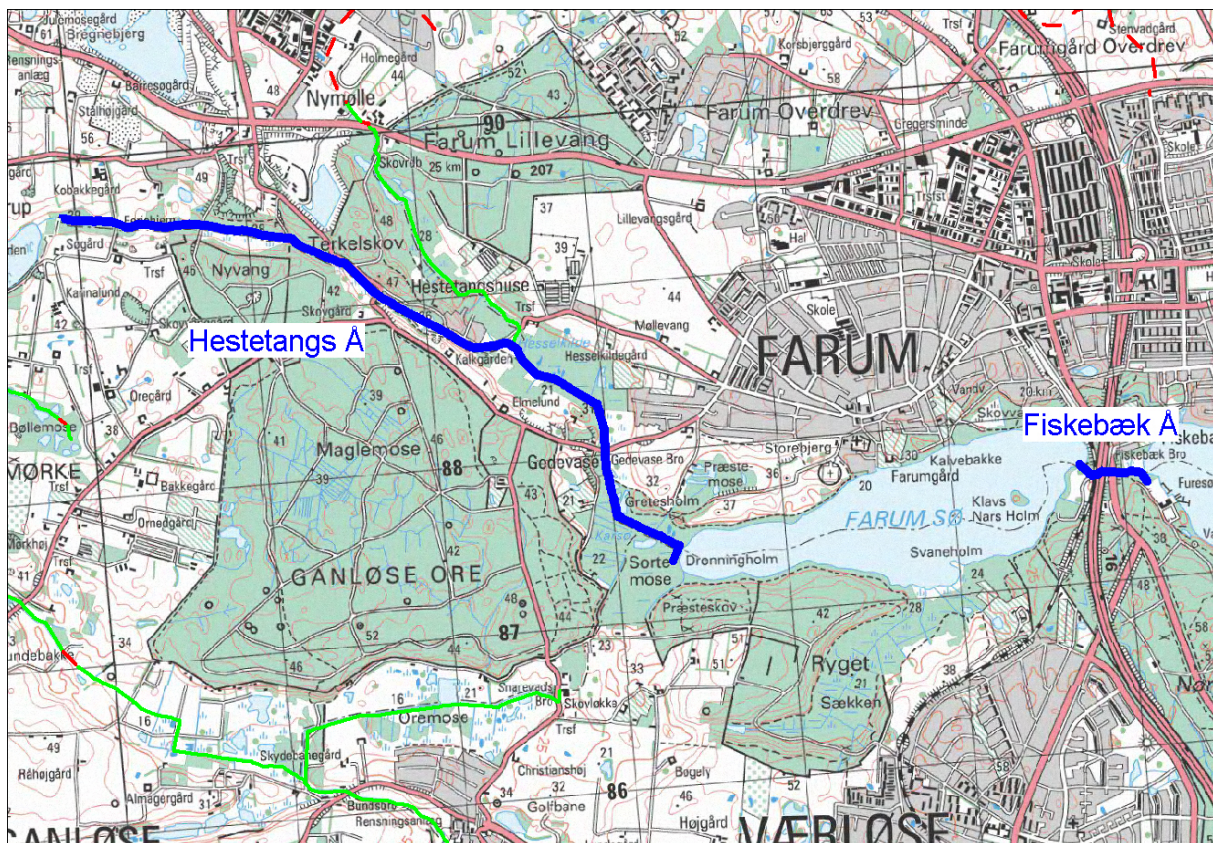
1.2. Betegnelse af vandløbet

Hestetangs Å, som er en del af Mølleå systemet, danner afløb fra Bastrup Sø, og løber mod øst til udløbet i Farum Sø. Åen danner mod syd grænse mellem Stenløse og Værløse kommuner, og mod nord mellem Allerød og Farum kommuner og danner amtsgrænse mellem Frederiksborg og Københavns amter.

Fiskebæk Å er ligeledes en del af Mølleå systemet. Vandløbet danner grænse mellem Værløse og Farum kommuner og amtsgrænse mellem Frederiksborg og Københavns amter.

Hestetangs Å er 4575 meter lang og har et opland på 22 km². Eneste tilløb på strækningen er kommunevandløbet Vassingerødløbet.

Fiskebæk Å er 338 meter lang og har et opland på 36 km².

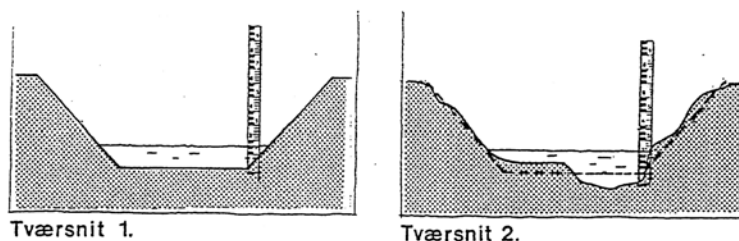
1.3. Vandløbets vandføringsevne -tværsnitsareal

Vedligeholdelsen af Hestetangs Å og Fiskebæk Å skal ske med henblik på at sikre vandløbets vandføringsevne og de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten.

Ved opmåling af Hestetangs Å er det konstateret, at vandføringsevnen og faldforholdene er så gode, at en egentlig oprensning ikke er nødvendig.

Vandføringsevnen eller tværsnitsarealet, der skal være tilstede i vinterperioden 1. januar til 30. april, er beskrevet ved en teoretisk bundkote, -bundbredde, fald og anlæg.

Vandløbet kan antage en vilkårlig skikkelse blot tværsnitsarealet ved en given vandspejlskote er lige så stort, som angivet i afsnit 1.3.2, vandløbets dimensioner (se nedenfor viste eksempel).

Vandføringsevnen kontrolleres mindst hvert 3. år ved opmåling eller pejling af vandløbets skikkelse. På strækninger, hvor der erfaringsmæssigt er risiko for aflejringer, foretages kontrollen hvert år.

Der kan foretages oprensning af vandløbet, hvis den opmålte skikkelse ved en vilkårlig vandføring giver højere vandstand, end den ville have været ved de i afsnit 1.3.2 angivne dimensioner.

1.3.1. Afmærkning og stationering

Stationeringen svarer til afstanden i meter fra vandløbets start til slut.

Hestetangs Å er afmærket med 9 skalapæle og Fiskebæk Å er afmærket med 2 skalapæle. Pælene er forsynet med vandstandsskalaer og numre. Numrene angiver stationeringen på vandløbet, og koterne er angivet i Dansk Normal Nul

(D.N.N.) Skalapælernes placering m.v. er angivet i nedenstående skema:

Hestetangs Å

Station meter	Skalapæl nr.	Skala bundkote cm	Lokalitet
0	0.00	2855	150 m. N.S Bastrup Sø
321	0.32	2825	O.S. Kobakkevej
336	0.34	2825	R.M. Kobakkevej
1360	1.36	2740	Klevadshus
1970	1.97	2652	R.M. Kalkværksbro
2413	2.41	2497	Hestetangshuse
2852	2.85	2039	Vassingerødløbet
3760	3.76	2008	Gedevasebro
4575	4.58	1970	Furesø

Fiskebæk Å

Station meter	Skalapæl nr.	Skala bundkote cm	Lokalitet
0	0.00	1950	Indløb fra Farum Sø
338	0.34	1933	Udløb i Furesø

1.3.2. Vandløbets dimensioner

Vandløbets vandføringsevne eller tværsnitsareal fremgår af nedenstående skema. Koterne refererer til D.N.N.

x i skemaerne angiver ændring i fald, bundbredde eller anlæg.

Anlæg = hældning på vandløbsskråningen.

Hestetangs Å

Station meter	Bundkote cm	Fald o/oo	Bundbredde cm	Anlæg	Anmærkning
-165	2870	x	x	x	Bastrup Sø
0	2855	0,9			Skalapæl
321	2825	x			Skalapæl
700		1,3	125		
829	2760	x			Skalapæl
		0,4		1,5	
1359	2740	x			Skalapæl
		1,4			
1970	2652	x	x		Skalapæl
		13,8			
2050	2542	x			
		1,2			
2421	2497	x			
		67,2			Styrt
2450	2302	x	70		
		14,0			
2600	2092	x			
		2,1			
2852	2039	x			Skalapæl
		0,4			
4575	1970	x	x	x	Farum Sø

Fiskebæk Å

Station meter	Bundkote cm	Fald o/oo	Bundbredde cm	Anlæg	Anmærkning
0	1950	x	x	x	Indløb fra Farum Sø
		0,5	219	1,5	
338	1933	x	x	x	Udløb i Furesø

1.4. Registreringer

1.4.1. Broer, overkørsler og rørlægninger

Hestetangs Å

Station meter	Opmålt bundkote cm	Dimension for vandslug/rørdiameter cm	Ejerforhold	Bemærkning
326-329	2822	H: 120 B: 160	Novo Industri	Stålrørsbro
831-839	2776	H: 145 B: 120	S & N	Betonbro
1365-1369	2754	Ø 125	S & N	Betonrør
1977-1983	2652	H: 90 B: 100	Stenløse og Allerød Kom.	Kalkværksbro, granit
2030-2034	2565	Endefundament beton	S & N	Træbro
2228-2231		B: 250	Privat	Svellebro
2417-2421	2498	Endefundament beton	Privat	Træbro
2517-2519	2180	B: 140	Privat	Træbro
3750-3759	1803	H: 55 B: 300	Farum Kommune	Gedevase Bro, beton
3900-3902	-	B: 165	Farum Kommune	Træbro

Fiskebæk Å

Station meter	Opmålt bundkote cm	Dimension for vandslug/rørdiameter cm	Ejerforhold	Bemærkning
100	-	-	DSB	Jernbane
125	-	-	Farum Kommune	Stibro
150	-	-	Vejdirektoratet	Motorvej
225	-	-	Farum Kommune	Frederiksborgvej

1.4.2. Øvrige bygværker

Hestetangs Å

Station meter	Beskrivelse	Ejerforhold	Bemærkninger
336	Registrerende måler	Frederiksborg Amt	Kobakkevej
1970	Registrerende måler	Frederiksborg Amt	Kalkværksbro
2421 - 2450	Betonstyrt	Frederiksborg Amt	Hestetangshuse

1.4.3. Placering af dræn spildevandsudløb m.m.

Ved opmålingen er alle synlige udløb registreret.

Hestetangs Å

Station meter	Vandløbsside	Rørdimension cm	Bundkote cm	Bemærkning
220	H	2 x ø 20	2820	Fra Udpumpningsanlæg
493	V			Grøft
590	V			Kildevæld
2856	V		2030	Vassingerødløbet

1.4.4. Kabler og ledninger

Nedenstående skema rummer oplysninger om den omtrentlige placering for krydsende kabler og ledninger. For oplysninger om nøjagtig placering henvises til ejeren. Der bør dog altid indhentes oplysninger om eventuelle kabler inden et gravearbejde påbegyndes. Listen er udarbejdet på baggrund af oplysninger fra amtets vandløbsbog.

Hestetangs Å

Station meter	Beskrivelse	Ejerforhold
829	Naturgasledning	DONG
2180	Vandforsyningsledning	Farum Vandværk
2440	Vandforsyningsledning	Farum Vandværk

Fiskebæk Å

Station meter	Beskrivelse	Ejerforhold
95	NESA	Højspændingskabel
113	NESA	Elkabel
260	NESA	Elkabel

1.4.5. Beplantning

Langt den overvejende del af omgivelserne til Hestetangs Å er skov og mose. Omgivelserne langs Fiskebæk Å er mose og vejanlæg.

1.4.6. Bundforhold

Hestetangs Å har været reguleret i forbindelse med to vandmøller. Fiskebæk Å har ligeledes været reguleret.

Hestetangs Å har på strækningen st.0 til st. 2000 m et moderat fald med jævn strøm og gruset bund, st. 2000 m til 3000 m har stærkt fald med frisk strøm og stenet bund. Fra st. 3000 m til udløb er der svagt fald med jævn strøm og sandet bund.

Bundforholdene i Fiskebæk Å er sandede og der er intet fald.

1.4.7. Restaureringsforanstaltninger

På grund af vandindvinding i oplandet var den øvre del af Hestetangs Å tidligere periodisk udtørret i sommerperioden. Derfor har kommunerne i oplandet etableret et anlæg til udpumpning af grundvand ved lav vandføring som vandføringsforbedrende foranstaltning.

1.5. Administrative bestemmelser

1.5.1. Administration

Hestetangs Å og Fiskebæk Å administreres af Frederiksborg Amt.

Vandløbet med bygværker m.v. skal vedligeholdes således, at vandføringsevnen ikke forringes. Vedligeholdelsen skal ske med videst mulig hensyntagen til miljøet i og omkring vandløbet.

Vandløbets vedligeholdelse påhviler Frederiksborg Amt. Dette gælder dog ikke hel eller delvis omlægning af rørlagte strækninger. Med hensyn til de for vandløbet fastlagte vedligeholdelsesbestemmelser henvises til afsnit 1.8.

1.5.2. Bygværker

Bygværker såsom stryg, styrt og skråningssikringer, diger m.v., der er udført af hensyn til vandløbet, vedligeholdes som dele af dette. Vedligeholdelsen skal ske på en sådan måde, at passagemulighederne for fisk søges forbedret.

Vedligeholdelsen af øvrige bygværker - broer, stemmeværker, overkørsler og vandingsanlæg m.v. - påhviler de respektive ejere eller brugere.

Bygværker, der ikke vedligeholdes forsvarligt, kan fjernes eller istandsættes på Amtets foranstaltning og på ejerens bekostning.

Enhver ændring af bygværker skal godkendes af Amtet jf. vandløbslovens § 47.

1.6. Bestemmelser om sejlads

1. Det er tilladt at sejle på Fiskebæk Å med ikke motordrevne småfartøjer som robåde, kajakker og kanoer. Sejladsen må ikke være til skade eller ulempe for vandløbet eller andres jagt, fiskeri eller rørsvær.
2. Den der lovligt spærrer for sejlads som nævnt i pkt. 1, skal anvise anden adgangsvej over sin ejendom.
3. Retten til sejlads giver ikke adgang til at betræde andres ejendom.
4. Bestemmelserne i pkt. 1 gælder ikke vandløbsmyndighedens sejlads i forbindelse med tilsyn og vedligeholdelse, samt fiskerikontrollens tilsyn efter ferskvandsfiskeriloven.

Det er ikke tilladt at sejle på Hestetangs Å.

1.7. Bredejerforhold

1.7.1. Bræmmer

I landzone må der ikke på 2 m brede bræmmer langs vandløbets øverste kant dyrkes, foretages jordbehandling, plantes, foretages terrænændring, anbringes hegn eller opføres bygværker.

Bredejere kan bekæmpe flyvehavre i bræmmearealet.

Der er ikke forbud mod gødskning og sprøjtning i bræmmen, men det skal ske under hensyntagen til at vandløbet ikke må tilføres forurenende stoffer jf. pkt. 1.7.6.

1.7.2. Arbejdsbælter

Ejere og brugere af ejendomme, der grænser op til vandløbet må i øvrigt tåle udførelse af de fornødne vedligeholdelsesarbejder, herunder transport langs vandløbets bredder. Arbejdsbæltet vil normalt ikke blive over 5 m bredt.

Bygninger, bygværker, faste hegn og beplantninger, samt udgravninger og lignende anlæg af blivende art må ikke uden Amtets tilladelse anbringes nærmere end 5 m fra vandløbets øverste kant, og for rørlagte strækninger nærmere end 3 m fra rørledningernes midte.

Tilsynets færdsel vil som hovedregel foregå indenfor en afstand af 1,25 m fra vandløbets øverste kant.

1.7.3. Afgrænsning og hegning

Arealer, der grænser op til vandløbet, må ikke uden Amtets tilladelse benyttes til løsdrift, med mindre der opsættes forsvarligt hegn langs med, og mindst 1,25 m fra vandløbets øverste kant.

Sådanne hegn kan tilsynet kræve fjernet med 1 uges varsel, såfremt det skønnes nødvendigt af hensyn til maskinel udførelse af vedligeholdelsesarbejdet.

1.7.4. Bortledning af vand

De tilgrænsende lodsejere kan uden tilladelse oppumpe vand fra vandløbet til kreaturvanding med mulepumpe, vindpumpe eller lignende. Amtet kan meddele tilladelse til indretning af egentlige vandingssteder. Anden vandindtagning må ikke finde sted uden Amtets tilladelse, jf. vandforsyningslovens bestemmelser.

Ingen må hindre vandets frie løb, bortlede vand fra vandløbet eller foranledige, at vandstanden forandres, jf. vandløbslovens bestemmelser.

1.7.5. Regulering

Regulering, herunder rørlægning af vandløbet, må kun finde sted efter Amtets tilladelse.

Foranstaltninger ved vandløbet, der medfører, at tilstanden i vandløbet kommer i strid med bestemmelserne i dette regulativ eller vandløbsloven må ikke foretages uden Amtets tilladelse.

1.7.6. Forurening

Vandløbet må ikke tilføres faste stoffer, haveaffald, sprøjtemidler, spildevand eller andre væsker, der medfører aflejringer i vandløbet eller forurener dets vand jf. miljøbeskyttelseslovens § 27.

1.7.7. Naturbeskyttelse

Hestetangs Å er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Der må således ikke foretages ændringer af vandløbets tilstand uden tilladelse fra Amtet.

1.7.8. Drænudløb og overkørsler

Nye tilløb, og tilløb der reguleres kan kræves forsynet med en indtil 5 meter bred overkørsel ved udløbene til brug for tilsynet samt til transport af materialer og maskiner, der anvendes til vandløbets vedligeholdelse.

Udløb fra drænledninger skal udføres og vedligeholdes således, at de ikke gør skade på vandløbets skrån timer. Udførelse af drænledninger med pumpestationer og andre rørledninger må kun ske efter forud indhentet tilladelse fra Amtet.

Eventuelle aflejringer ud for eksisterende rørudløb over den i regulativet fastsatte teoretiske bundkote vil efter anmodning blive fjernet ved vandløbsmyndighedens foranstaltning.

Nye dræntilløb må ikke uden vandløbsmyndighedens tilladelse placeres med underkanten af røret dybere end 1,25 meter under terræn, dog minimum 20 cm over den teoretiske bundkote, som er angivet i afsnit 1.3.2.

1.7.9. Beskadigelse og påbud

Kantpæle, skalpæle og bundpæle må ikke beskadiges eller fjernes. Sker dette, er den ansvarlige for beskadigelsen eller fjernelsen pligtig til at bekoste retableringen.

Beskadiges vandløb, diger, bygværker eller andre anlæg ved vandløbet eller foretages foranstaltninger i strid med vandløbsloven, kan Amtet meddele påbud om genoprettelse af den tidligere tilstand. Er et påbud ikke efterkommet inden udløbet af den fastsatte frist, kan Amtet foretage det fornødne på den forpligtedes regning, jf. vandløbslovens

§ 54.

Er der fare for, at betydelig skade kan ske på grund af usædvanlige nedbørsforhold eller andre udefra kommende usædvanlige begivenheder, kan Amtet foretage det fornødne uden påbud og på den forpligtedes regning, vandløbslovens § 55.

1.7.10. Beplantning

Skyggegivende træer og buske på vandløbets 2 m bræmme skal i videst mulig omfang søges bevaret. Dette gælder i særlig grad beplantning på vandløbets syd- og vestside. For Hestetangs Å skal dette ske under hensyntagen til de tinglyste fredningsbestemmelser og plejeplanen for området ved Hestetangs Å.

Det er tilladt de enkelte lodsejere at fjerne grene og skud, der strækker sig ud over marken og hindrer eller besværliggør markarbejdet.

Amtet kan dog i særlige tilfælde, når dette er foreneligt med vandområdeplanen, tillade mere omfattende fældning og beskæring af beplantningen langs vandløbet.

Hvis dele af beplantningen er til hinder for vedligeholdelsen af vandløbet, kan vandløbsmyndigheden foretage den nødvendige udtyndning.

Vandløbsmyndigheden kan træffe beslutning om ny beplantning på 2 m bræmmen, for at øge beskygningen af vandløbet. Udgiften hertil og vedligeholdelsen påhviler vandløbsmyndigheden.

1.7.11. Fiskeredskaber

Fiskeredskaber, såsom ruser m.v., skal afmærkes med en 1,5 m høj pæl, anbragt på vandløbets øverste kant. Fiskeredskaberne

skal fjernes i forbindelse med grødeskæring i vandløbet. Det påhviler ejeren af fangstredskaberne selv at holde sig underrettet om tidspunkterne for grødeskæring.

1.7.12. Overtrædelse

Overtrædelse af bestemmelserne i regulativet kan straffes med bøde, jf. vandløbslovens § 85.

1.8. Vedligeholdelse

1.8.1. Grødeskæring

For Hestetangs Å, st. 0 til Kalkværksbro, skæres grøden op til 2 gange om året. På strækningen Kalkværksbro til udløb op til 3 gange om året.

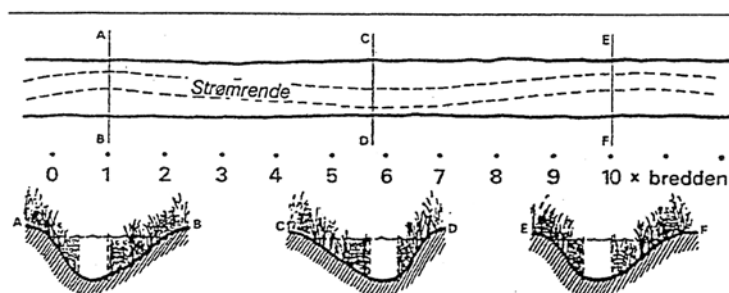
Grøden skæres 1 gang årligt efter behov på Fiskebæk Å.

Grødeskæringen foretages inden for perioderne 1. juni - 15. juli, 16. juli - 30. august og 1. september - 1. november.

På strækninger med begrænset grødevækst kan grødeskæring udelades.

Ved unormal høj vandstand kan iværksættes ekstra grødeskæring, hvis der fremsættes ønske herom fra lodsejere, og vandløbsmyndigheden skønner at en ekstra grødeskæring vil kunne afhjælpe problemet.

Grøden fjernes som hovedregel aldrig helt, men kun i en slyngt strømrende. Vandløbets naturlige strømrende kan normalt genfindes som den dybe del af vandløbets tværprofil (se nedenstående figur). Grøden i strømrenden skæres så vidt muligt i bund. Derimod efterlades den grøde, der vokser uden for strømrenden.

Der efterlades herved så meget grøde i vandløbet, at der opretholdes en rimelig vanddybde af hensyn til vandløbsfaunaen.

På nedenstående skema ses de ved grødeskæringen anvendte strømrendebredder:

Hestetangs Å

Station meter	Bundbredde cm	Strømrende sommer cm	Strømrende vinter cm
-165 - 1970	125	70	90 - 100
1970 - 4575	70	50	60-70

Fiskebæk Å

Station meter	Bundbredde cm	Strømrende sommer cm	Strømrende vinter cm
0 - 338	219	100 - 150	175 - 200

Grøden skæres manuelt enten med le eller med motoriserede håndredskaber.

Generelt for hele vandløbet gælder det dog, at disse bestemmelser ikke er til hinder for, at nyudviklet miljøvenligt materiel kan benyttes til vedligeholdelsesarbejdet.

1.8.2. Oprensning

Oprensning foretages som hovedregel ikke for Hestetangs Å.

En eventuel oprensning foretages ud fra kravene til vandløbets teoretiske bundkote og tværsnitsareal som beskrevet i kapitel 3. Når det er konstateret at tværsnitsarealet er for lille, kan en oprensning foretages i førstkommende 1. august - 1. november.

Dette må kun omfatte sand- og mudderaflejringer, hvorimod grus og sten ikke fjernes. Enkeltliggende sten, der ligger over den regulativmæssige bundkote må ikke fjernes, med mindre de er til væsentlig gene for vandløbets vedligeholdelse.

Oprensningen begrænses så vidt muligt til vandløbets naturlige strømrende, og udføres under hensyntagen til princippet om grødeskæring i strømrenden. Vandløbet kan gøres dybere end den i regulativet fastsatte teoretiske bundkote, dog ikke mere end 30 cm. En ny oprensning iværksættes ikke før aflejringer ligger højere end den teoretiske bundkote i hele vandløbets bredde.

Det skal tilstræbes at bevare overhængende brinker. Huller i bunden må ikke jævnes eller på anden måde fyldes i forbindelse med vedligeholdelsen.

Ved oprensning af en større mængde aflejret materiale kan oprensningen udføres med maskine, dog under hensyntagen til de ovennævnte forhold.

1.8.3. Bredvegetation

Vedligeholdelse indenfor den fastlagte bræmme kan undtagelsesvis ske i følgende tilfælde:

- Ved beplantninger, hvor pleje af nyetableret skyggegi-vende vegetation er nødvendig.
- Hvor skråningsvegetationen i væsentlig grad hæmmer vandets frie løb, således at den fastlagte vandføringsevne ikke kan opretholdes.
- Af hensyn til brinkernes stabilitet må der foretages bekæmpelse og slåning af arter som f.eks. bjørneklo, rød hestehov og brændenælde. Her må slåning dog foretages i hele sommerperioden.
- I forbindelse med vedligeholdelsesarbejder såsom bundoprensning, kantsikring og udbedring af bygværker.

1.8.4. Skråningssikringer

På steder, hvor vandløbet har tilbøjelighed til at borterodere skråninger, og hvor dette samtidig skønnes at være uhensigtsmæssigt for vandløbet, kan vandløbsmyndigheden lade foretage sikring af de truede skråninger med sten, faskiner og lignende.

1.8.5. Vedligeholdelsesarbejdets tilrettelæggelse

Ved tilrettelæggelsen af vedligeholdelsesarbejdet skal ulemper, som ejere og brugere skal tåle, søges ligeligt fordelt på begge sider af vandløbet.

Afskåret grøde skal opsamles kontinuerligt, og lægges på den bagerste del af bræmmen. På strækninger, hvor dette ikke er muligt, kan man lade grøden drive frit med strømmen, og opsamle den på hensigtsmæssige steder.

Den fra vedligeholdelsen hidrørende fyld m.v., der fremkommer ved vandløbets vedligeholdelse, skal brugerne af de tilstødende jorder fjerne mindst 5 meter fra vandløbets kant, eller sprede i et ikke over 10 cm tykt lag inden hvert års 1. maj. Dette gælder dog ikke for grøde, der optages på indrettede grødeoptagningspladser.

Det påhviler den enkelte ejer eller bruger selv at undersøge, om der er oplagt fyld, som skal fjernes eller spredes. Undlader en ejer eller bruger at fjerne fyldet, kan Amtet efter 2 ugers skrift-

ligt varsel til ejeren eller brugeren lade arbejdet udføre på den pågældendes bekostning.

1.8.6. Grødeoptagningsplads

Såfremt den fremtidige vedligeholdelse nødvendiggør etablering af grønneoptagningspladser etableres disse, hvor det er mest hensigtsmæssigt. Pladserne etableres normalt kun på vandløbets ene side, og nødvendige arealer hertil kan eksproprieres jf. vandløbslovens kapitel 13.

1.8.7. Klage over vedligeholdelsen

Lodsejere, eller andre med interesse i vandløbet, der måtte finde vandløbets vedligeholdelsestilstand eller specielle forhold vedrørende vandløbet utilfredsstillende, kan rette henvendelse herom til Amtet.

1.9. Tilsyn

Tilsynet med Hestetangs Å og Fiskebæk Å udøves af Frederiksborg Amt.

Lodsejere og andre med interesse i vandløbet, som ønsker at deltage i det årlige vandsyn, kan senest i uge 36 træffe aftale herom ved henvendelse til Frederiksborg Amt, Landskabsafdelingen.

1.10. Revision

Dette regulativ skal senest optages til revision 10 år efter dets vedtagelse.

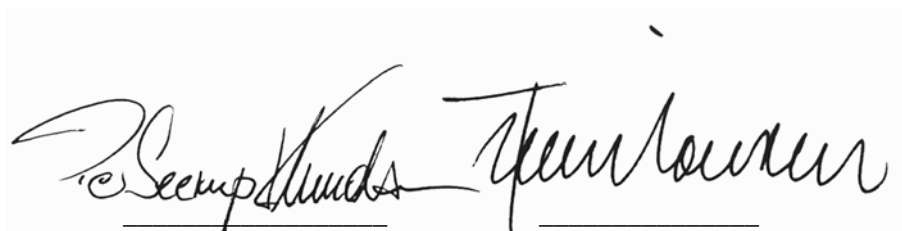
1.11. Regulativets ikrafttræden

Regulativet bekendtgøres og fremlægges til gennemsyn i 8 uger med adgang til at indgive eventuelle indsigelser og ændringsforslag inden den 10. februar 1999.

Indsigelser og bemærkninger til regulativforslaget behandles herefter af Udvalget for Teknik og Miljø.

Frederiksborg Amt, Udvalget for Teknik og Miljø

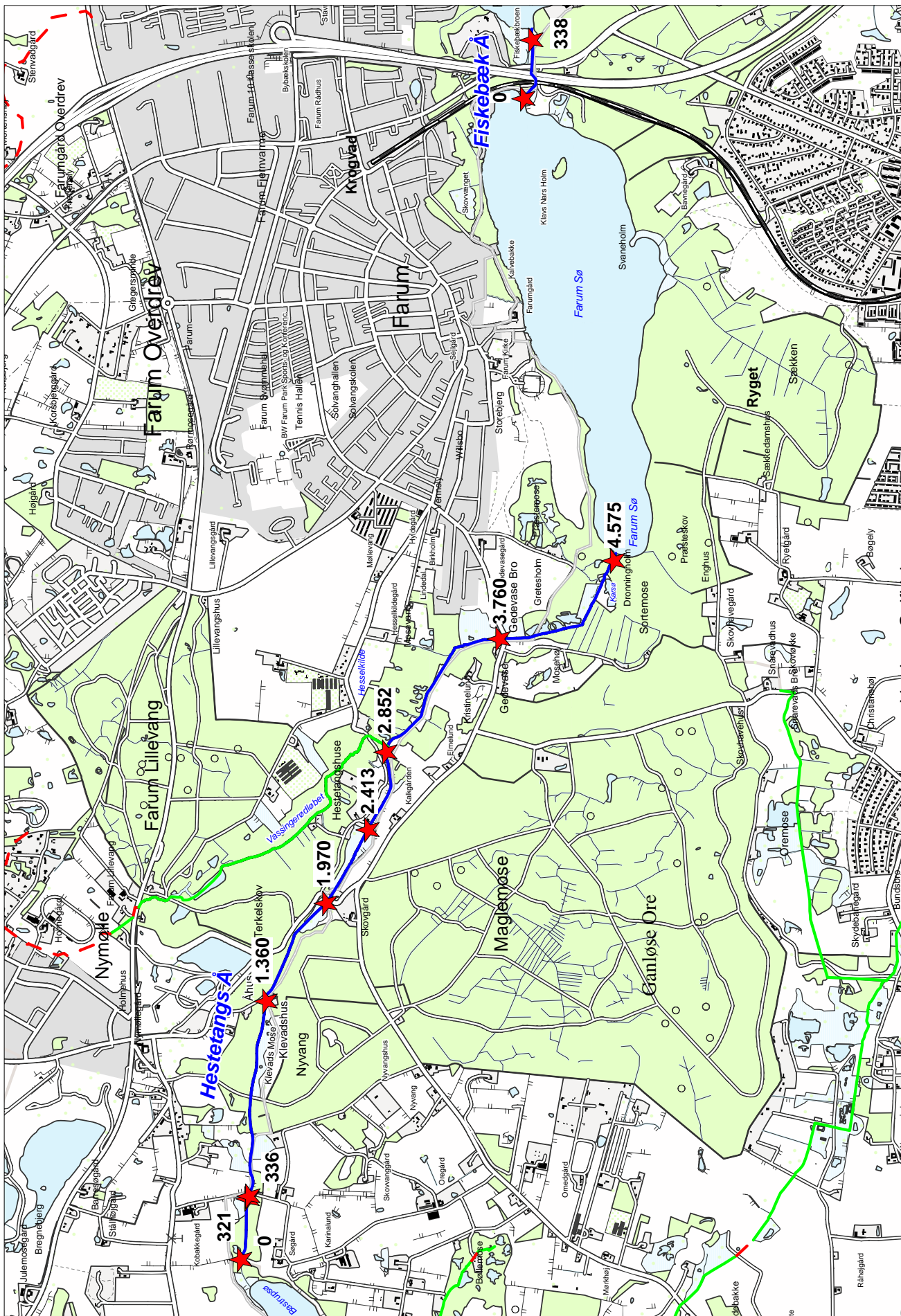
Den 16. marts 1999.

Per Seerup Knudsen
Udvalgsformand

Finn Hansen
Direktør

Oversigtskort over Hestetangs Å og Fiskebæk Å

2. Redegørelse for regulativ

2.1. Indledning

I følge vandløbsloven af 9. juni 1982 med senere ændringer, skal vandløbsregulativer udarbejdet efter vandløbsloven ledsages af en redegørelse, der beskriver de forhold, der har haft betydning for regulativets udarbejdelse. Desuden skal der redegøres for konsekvenserne af regulativets bestemmelser.

Vandløbsloven indeholder i forhold til tidligere lovgivning om vandløb væsentligt ændrede bestemmelser om blandt andet vandløbsvedligeholdelsen, idet denne skal ske under hensyntagen til de miljømæssige interesser i vandløbet.

Dette fremgår af lovens § 1, hvor det er anført, at det skal tilstræbes at sikre, at vandløb kan benyttes til afledning af vand, og endvidere at fastsættelse og gennemførelse af foranstaltninger efter loven skal ske under hensyntagen til de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten, som fastsættes i anden lovgivning.

Disse bestemmelser, har som konsekvens, at reglerne om vandløbets fremtidige anvendelse ikke skal fastsættes ud fra individuelle interesser, men skal fastsættes ud fra en konkret afvejning af alle de interesser, der er knyttet til vandløbet - afvanding, vandindvinding, fiskeri, jagt, sejlads etc. - og gerne således, at alle interesser i størst muligt omfang tilgodeses.

2.2. Offentlig planlægning

I regionplanen for Frederiksborg amt 1997 gives retningslinier for udviklingen i amtet.

Disse overordnede retningslinier er beskrevet mere detaljeret i de enkelte sektorplaner. De mest betydningsfulde sektorplaner set i relation til vandløbsregulativer er vandområde- vandindvindings- og spildevandsplanen.

2.2.1. Vandområdeplanen

I Regionplantillæg nr. 9 til Regionplan 1989 er "Vandområdeplan for Mølleåsystemet" endeligt vedtaget af Frederiksborg Amtsråd den 11. marts 1993. I planen, som omfatter Hestetangs Å, er gjort rede for de målsætninger og krav der stilles til vandkvalitet, fysiske forhold og vandføring for de enkelte vandløb.

For at målsætningerne kan opfyldes for vandløbene, er det meget vigtigt, at vandløbsvedligeholdelsen udføres sådan, at den understøtter de fastlagte målsætninger.

Målsætningssystemet:

Målsætning	Skærpet (A)	Generel (B)	Lempet (C)
	Vandløb omfattende af særlige naturvidenskabelige interesser	Vandløb med: - gyde - og yngelopvækstområder for laksefisk(B1) - laksefiskevand (B2) - karpefiskevand (B3)	Vandløb påvirket af (C1): - spildevand - grundvandsindvinding - andre fysiske indgreb Vandløb påvirket af okker (C2)

Hestetangs Å er i Vandområdeplanen for Mølleåsystemet med målsat med skærpet målsætning A.

Fiskebæk Å er målsat med generel målsætning B3, karpefiskevand.

De generelle krav til vandløbskvaliteten, de fysiske forhold og vedligeholdelsen af vandløb med henholdsvis A og B3 målsætning er anført i det følgende:

2.2.2. A målsætning

I Hestetangs Å bør fredningsmæssige og naturvidenskabelige interesser sikres. Begrundelsen er, at vandløbet rummer en meget værdifuld fauna. Der knytter sig således store videnskabelige og undervisningsmæssige interesser til vandløbet.

Hestetangs Å skal ligeledes fungere som gyde - og opvækstområde for ørred.

2.2.3. B3 målsætning

Målsætningen anvendes for vandløb, hvor der allerede findes en bestand af karpefisk, ål, gedde og andre arter, der ikke er laksefisk, eller hvor der ønskes skabt livsbetingelser for disse fisk. Der må ikke findes faunaspærringer i vandløbet og forureningsgraden må ikke overstige $f_o = II$.

2.2.4. Fysiske forhold

A målsætning

Der skal være gode faldforhold, samt varierede og stabile bundforhold. Dette gælder i særlig grad i gydeområderne, hvor der ligeledes skal være en god strømhastighed. Bunden skal bestå af grus og småsten, og der må ikke forekomme aflejringer af slam, silt, sand eller okker. Det er desuden vigtigt, at gydeområderne ikke forstyrres i gydeperioden og frem til æggene klækkes, fra 1. november til 1. juni.

B3 målsætning

Der skal være læområder og skjulesteder, f.eks. i form af grødevækst langs vandløbets bredder eller i form af tæt rodnet af el. Gode områder er også områder med faskiner og områder med mudderaflejringer, samt varierende og stabile bundforhold. Der skal være adgang til områder med næsten stillestående vand.

For at sikre kravet til en minimumsvandføring i tørre sommerperioder er der i 1990 etableret et anlæg til oppumpning af grundvand ved Kobakkevej st. 320 i Hestetangs Å. På denne station skal vandføringen være 5 l/sek. Ved Kalkværksbro må vandføringen ikke falde til under 20 l/sek.

2.2.5. Vandløbsvedligeholdelsen

A målsætning

Vedligeholdelsen af vandløb, der skal kunne anvendes som gyde og opvækstområde for laksefisk (A og B1 målsat vandløb), skal som hovedregel begrænses mest muligt.

Oprensning foretages som hovedregel ikke. Er oprensning nødvendig fjernes kun aflejringer af sand, mudder og slam. Sten og grus må ikke fjernes, og underskårne brinker må ikke beskadiges. Oprensning bør kun foretages i perioden august-september. Det tilstræbes, at vandløbet bevarer og udvikler fysisk variation.

Grødeskæring skal så vidt muligt udskydes til sensommeren og skal under alle omstændigheder udføres i en slynget strømrønde. Grødeskæringen skal foretages så skånsomt som muligt.

Slåning af skrånninger og bræmmer foretages, som hovedregel ikke. Undtagelser fremgår af regulativets kap.8.4.

Der kan foretages beplantning med skyggegivende træer langs lysåbne strækninger som en grødebegrænsende, skråningsstabiliserende og temperaturdæmpende foranstaltning.

B3 målsætning

Vedligeholdelsen af karpesiskevande skal udføres sådan at der opretholdes/skabes gode livsbetingelser for fisk og smådyr.

Ved oprensning må ikke fjernes sten og grus, og underskårne brinker må ikke beskadiges. Oprensning bør kun foretages i perioden august-september. Det tilstræbes, at vandløbet bevarer og udvikler fysisk variation.

Grødeskæring skal så vidt muligt udskydes til sensommeren og skal under alle omstændigheder udføres i en slynget strømrønde. Grødeskæringen skal foretages så skånsomt som muligt, således at der efterlades grødebræmmer eller -øer i vandløbet, hvor fiskene kan finde skjul og føde.

Slåning af skrånninger og bræmmer bør ikke om sommeren.

Der kan foretages beplantning med skyggegivende træer langs lysåbne strækninger som en grødebegrænsende, skråningsstabiliserende og temperaturdæmpende foranstaltning.

2.2.6. Spildevandsplanen

I vandområdeplanen for Mølleåsystemet fastlægges retningslinier for den spildevandsrensning, der er nødvendig for at opfylde planens målsætning.

Hvordan spildevandsrensningen skal foregå, er beskrevet nærmere i kommunernes spildevandsplaner.

2.2.7. Naturbeskyttelse

Hestetangs Å er ikke omfattet af naturbeskyttelseslovens § 16 om åbeskyttelseslinier, da vandløbet iflg. gammelt regulativ

havde en bundbredde på under 2 m. Fiskebæk Å er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 16.

Alle amtsvandløb er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, som bestemmer at der ikke må foretages ændringer i vandløbets tilstand uden tilladelse fra amtet.

Naturbeskyttelsesloven skal sikre et alsidigt dyre- og planteliv bl.a. i vandløbene.

I forbindelse med administrationen af naturbeskyttelsesloven er det vigtigt, at der tages vidtgående hensyn til de biologiske og landskabelige interesser.

Blandt de områder, der har særlig betydning for plante- og dyrelivet, skelnes mellem kernområder og spredningskorridorer. Kerneområderne er større sammenhængende naturområder, mens spredningskorridorerne forbinder kerneområderne med hinanden eller kysten.

Farum Naturpark og dermed Hestetangs Å er udpeget som biologisk kerneområde. Fiskebæk Å er ligeledes beliggende i et biologisk kerneområde.

Området omkring åens nedre del og den nordvestlige del af Farum Sø er udpeget som regionalt kulturhistorisk interesseområde på grund af middelalderlige spor af vandmøller samt hulveje i Sortemosen.

Mølleådalen, eller Hestetangsådalen er fra Bastrup Sø til Farum Sø fredet i 1948. Sortemosen blev fredet i 1944. Den nedstrøms del af Fiskebæk Å er fredet i 1957.

2.2.8. Vandindvindingsplanlægning

I oplandet til Hestetangs Å foretages kun vandindvinding til lokale formål.

Der er iværksat en række vandbesparende foranstaltninger, og der lægges en række begrænsninger på vandindvindingsstilladelse. Som hovedregel fornyes gældende tilladelser ikke udover en treårig periode, og der gives ikke nye tilladelser til indvinding af grundvand.

2.2.9. Jordbrugsplanlægning

Størstedelen af oplandet til Hestetangs Å er skov, mose eller eng. Kun langs de første 800 meter af åen findes dyrkede landbrugsarealer.

EU har vedtaget en række støtteordninger, som har til formål at omlægge eller reducere produktionen i landbruget. Denne støtte kan blandt andet opnås ved braklægning, omlægning til græsning eller økologisk drift. Langs vandløb, der i vandområdeplanen er udlagt med skærpet eller generel målsætning, er der ligeledes mulighed for tilskud til 12 m brede sprøjtefri randzoner.

Dette kan muligvis få betydning for de jorder, som endnu er i drift i oplandet til Hestetangs Å.

2.2.10. Råstofindvindingsplanlægning

Der er et større grusgravningsområde ved Lyngby, umiddelbart nord for åen. Gruset her er af en særlig god kvalitet, og graveområdet vurderes at have betydning for hele hovedstadsregionen.

Når der, som i Lyngby graves under grundvandspejlet, strømmer grundvandet til de åbne grave, hvorfra der er en maksimal fordampning. Herved sænkes grundvandspejlet i de omkringliggende områder.

2.3. Oplandet og vandløbets nuværende tilstand

Oplandet til Hestetangs Å og Fiskebæk Å er præget af skov, mose og bymæssig bebyggelse.

Både Hestetangs Å og Fiskebæk Å er regulerede. Den fysiske variation er dog ganske god i Hestetangs Å pga. topografien og den miljøvenlige vedligeholdelse. Bundforholdene i Hestetangs Å er gode og består af sten og grus på de fleste strækninger. Fiskebæk Å er beliggende i et moseområde mellem Farum Sø og Furesø, hvorfor bunden er blød og sandet.

Pga. vandindvinding i oplandet til Hestetangs Å var den øvre del af vandløbet periodisk udtørret i sommerperioden. Der er nu etableret et anlæg til udpumpning af grundvand ved lav vandføring i Hestetangs Å, således at vandløbet altid er vandførende.

Faunaklassen i Hestetangs Å er senest bedømt i 1996 og delvis i 1998 efter Dansk Faunaindeks på 5 stationer: Kobakkevej II, os Klevadsmose II-III, Kalkværksbro I-II, ns tilløbet Vassingerødløbet II-III og Gedevasebro II-III.

Faunaklassen er bedst på strækninger med stort fald (Kalkværksbro) og noget ringere på de fleste strækninger med blød og sandet bund i de nedre dele af vandløbet.

Hestetangs Å har en selvreproducerende ørredbestand. Bestanden kunne formentlig øges ved udlægning af gydegrus og større sten. Evt. i forbindelse med fjernelse af styrt ved st. 2450.

2.4. Væsentlige ændringer i forhold til tidligere regulativ

2.4.1. Vandløbets dimensioner

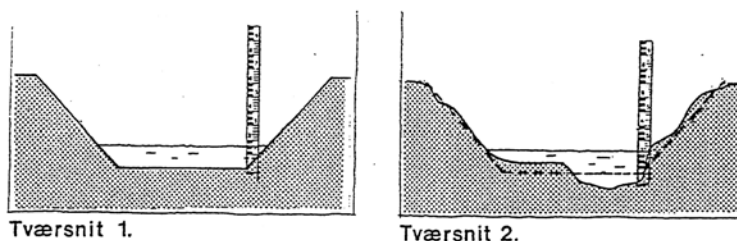
FØR:

Tidligere blev vandløbet vedligeholdt ud fra krav til vandløbets geometriske skikkelse, angivet ved en bundkote, bundbredde, skråningsanlæg og fald. Vandløbet skulle renses op, når der var aflejringer på 10 cm over den angivne bundkote, og måtte maksimalt renses op til 20 cm under den angivne bundkote.

NU:

Vandløbet skal efter vedtagelsen af det nye regulativ vedligeholdes ud fra en fast bundkote og et tværsnitsareal. Dette vil sige, at vandløbet må antage en vilkårlig skikkelse hvis blot vandløbet overholder den regulativmæssige bundkote, og hvis det ved alle vandføringer har det regulativmæssige tværsnitsareal.

Bundkoten er hævet 10 cm i forhold til det tidligere administrationsgrundlag. Da der tidligere først skulle renses op ved aflejringer på minimum 10 cm, svarer tværsnitsarealet til det areal, som tidligere var bestemt ved bundbredde og skråningsanlæg, og da vandføringsevnen ikke er afhængig af den konkrete udformning af vandløbsprofilet, blot bundkote og tværsnitsareal er overholdt, bliver vandføringsevnen den samme som tidligere.

Tegningen viser to forskellige tværsnit af et vandløb. Kravet til vandløbets bundkote og tværsnitsareal er overholdt begge steder, da der ved tværsnit 2 er dannet en dyb smal strømrønde, der kompenserer for aflejringerne på siderne af vandløbet. Med de tidligere bestemmelser, hvor der blev stillet krav til bundkote, bundbredde og skråningsanlæg ville regulativet være overholdt på tværsnit 1, men ikke på tværsnit 2.

Vedligeholdelsen af vandløbet efter krav til bundkote og tværsnitsareal sikrer, at der ikke foretages unødvendige oprensninger i vandløbet, samt at vandløbet med tiden kan få et mere varieret forløb.

Bundkote og tværsnitsareal kontrolleres ved opmåling eller pejling af vandløbets skikkelse. Der skal foretages oprensning af vandløbet, hvis den laveste bundkote er højere end fastsat i regulativet, eller hvis tværsnitsarealet er mindre end fastsat i regulativet. Der må ikke renses op til mere end 30 cm under regulativbundkoten.

For Hestetangs Å er bundkoterne i regulativet beskrevet i henhold til de faktiske forhold registreret ved opmålingen. 4575 er bundbredden dog indsnævret til 70 cm i overensstemmelse med de faktiske forhold.

For Fiskebæk Å er bundkoterne beskrevet i henhold til de faktiske forhold. Bundbredde og anlæg er beskrevet efter regulativet fra 1882.

2.4.2. Vedligeholdelse generelt

FØR:

Efter tidligere regulativer skulle vedligeholdelsen foretages uden særlig hensyn til vandløbets miljø. Men i praksis har vedligeholdelsen gennem en længere årrække været foretaget under iagttagelse af de miljømæssige interesser.

Med Fællesregulativets ikrafttræden i 1989 er disse principper blevet legaliseret og videreført uden afvandingsmæssige problemer.

NU:

Naturlige, uberørte vandløb vil altid slynge sig. Et slynget vandløb vil ofte være i balance, således at der ikke aflejres sand og mudder.

2.4.3. Grødeskæring

FØR:

I det gamle regulativ var der fastlagt 2 årlige grønnskæringer. Med indførelsen af Fællesregulativet blev alle tidsterminer ophævet og behovsbestemt grønnskæring indført.

NU:

For at fremme et slynget forløb af vandløbet, skal grøden skæres i en slynget strømrønde. Der vil således være grøde i vandløbet hele sommerperioden, hvilket tillige giver skjulesteder til fiskene og levesteder for vandløbets smådyr. Det sikres også, at vandstanden ved meget lave sommervandføringer ikke sænkes unødigt lavt, samt at vandløbets evne til at rense vandet forøges.

For at sikre afvandingen skæres grøden hvis det er nødvendigt op til 3 gange i løbet af grødeskæringsperioden. På strækninger med minimal eller ingen grødevækst skæres ikke.

2.4.4. Slåning af bræmmer og skråninger

FØR:

Tidligere blev vandløbets skråninger og bræmmer slået 2 gange årligt.

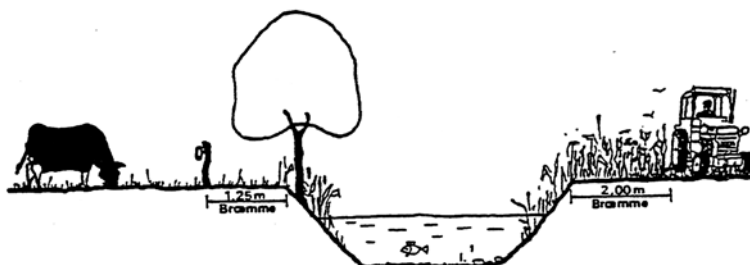
NU:

Efter de nye bestemmelser slås bræmmerne og skråningerne som hovedregel ikke. Kun i særlige tilfælde, som fremgår af regulativet, må der foretages slåning.

2.4.5. Bræmmebredde

Tidligere var bræmmebredden 1,25 m, men ved ændring af vandløbsloven den 1. juli 1992 blev bredden øget til 2 m i landzone, når jorden dyrkes og vandløbet er naturligt eller fiskevandsmålsat.

Der er ikke offentlig adgang til de udyrkede bræmmer, medmindre de grænser op til arealer, der i forvejen er åbne for offentlig adgang.

Den dyrkningsfrie bræmme skal betragtes som en "åkant", der er en del af vandløbet. Hensigten med bestemmelsen i loven er at bevare og sikre bræmmen i en stabil tilstand. Derved beskyttes selve vandløbet mod udskridninger bl.a. ved landbrugets anvendelse af tunge maskiner. Det mindsker ligeledes behovet for dyre oprensninger, der belaster miljøet. Øvrig anvendelse af bræmmen fremgår af regulativet.

2.4.6. Drænudløb

Nye drænudløb må ikke uden vandløbsmyndighedens tilladelse anbringes dybere end angivet i regulativet.

2.4.7. Beplantning

Vandløbsmyndigheden kan foretage beplantning langs vandløbet for at øge beskygningen og dermed begrænse grødevæksten i vandløbet, jf. vandløbslovens § 34.

2.4.8. Fiskeredskaber

Fiskeredskaber (ruser m.m.) skal afmærkes og skal fjernes inden grødeskæring i vandløbet. Det påhviler ejerne af fangstredskaberne selv at holde sig underrettet om tidspunktet for grødeskæring.

2.5. Vurdering af de ændrede vedligeholdelsesbestemmelser

2.5.1. Afvandingsmæssige forhold

Vintervandføringsevnen

Vintervandføringsevnen vurderes ikke ændret.

Sommervandføringsevnen

Grødeskæring i en slynget strømrende forventes generelt ikke at medføre forringelse af vandløbets vandføringsevne i forhold til tidligere regulativ.

2.5.2. Miljømæssige forhold

Med de ændrede vedligeholdelsesbestemmelser er det muligt at fastholde og forbedre vandløbets fysiske variation og dermed faunaens livsbetingelser.

Vandløbet er ikke længere fastlåst i en bestemt skikkelse, men kan ved naturlige processer udvikle en større variation.

Ved grønnskæring i en slynget strømrende vil dannelsen af et dobbeltprofil fremmes. Ved små afstrømninger vil vandføringen væsentligt foregå i det nedre profil, hvor de øgede vandhastigheder vil friskylle bunden for fint sediment og der vil være mulighed for dannelse af et regelmæssigt skifte mellem høl og stryg.

Den efterladte grøde uden for strømmenden er gavnlig for faunaens livsmuligheder, og kan desuden opfange en del finkornet sediment samt øge den næringsstofomsætning, der er knyttet til vandløbsplanterne og de mikroorganismer, der lever på planternes blade og stængler.

Planternes skyggegivende effekt vil desuden beskytte mod høje vandtemperaturer i sommermånederne, øge iltindholdet og nedsætte grødevæksten ligeledes til gavn for vandløbsfaunaen.